

פסחים קיד

משנה. מזגו לו כוס ראשון,

בית הלל	בית שמאי	
מברך על היין	מברך על היום	ברכה ראשונה
מברך על היום	מברך על היין	ברכה שנייה
מפני שהיין גורם לקידוש שתאמר דבר אחר: ברכת היין תדירה וברכת היום אינה תדירה, תדיר ושאינו תדיר - תדיר קודם	מפני שהיום גורם ליין שיבא, וכבר קידש היום ועדיין יין לא בא	הטעם כפי שמופיע בברייתא

שאלה על הברייתא: מאי דבר אחר?

תשובה: וכל תימא: התם תרתי והכא חדא - הכא נמי תרתי נינהו, תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם.

פסיקות הלכה: והלכה כדברי בית הלל.

קושי: פשיטא, דהא נפיק בת קול!

תשובה 1: איבעית אימא: קודם בת קול,

תשובה 2: ואי בעית אימא: לאחר בת קול, ורבי יהושע היא, דאמר: אין משגיחין בבת קול.

משנה. הביאו לפניו מטבל בחזרת עד שמגיע לפרפרת הפת. הביאו לפניו מצה וחזרת וחרוסת ושני תבשילין, אף על פי שאין חרוסת מצוה. רבי אליעזר ברבי צדוק אומר: מצוה. ובמקדש היו מביאין לפניו גופו של פסח.

דיוק מהמשנה: אמר ריש לקיש: זאת אומרת מצות צריכות כוונה.

הסבר לדבריו: כיון דלא בעידן חיובא דמרור הוא דאכיל ליה - בבורא פרי האדמה הוא דאכיל ליה, ודילמא לא איכוון למרור - הלכך בעי למהדר לאטבולי לשם מרור. דאי סלקא דעתך

מצוה לא בעיא כוונה - למה לך תרי טיבולי? והא טביל ליה חדא זימנא!

קושי לדבריו: ממאי? דילמא לעולם מצות אין צריכות כוונה, ודקאמרת תרי טיבולי למה לי - כי היכי דליהוי היכירא לתינוקות.

ניסיון לענות ודחיית התשובה: וכי תימא: אם כן לישמעין שאר ירקות - אי אשמעין

שאר ירקות הוה אמינא: היכא דאיכא שאר ירקות הוא דבעינן תרי טיבולי, אבל חזרת לחודא - לא בעי תרי טיבולי, קמשמע לן: דאפילו חזרת בעינן תרי טיבולי כי היכי דליהוי ביה היכירא לתינוקות.

עוד חיזוק לקושי נגד ריש לקיש: ועוד תניא: **אכלן דמאי - יצא, אכלן בלא מתכוין - יצא,**

אכלן לחצאין - יצא, ובלבד שלא ישהא בין אכילה לחבירתה יותר מכדי אכילת פרס.

חיזוק לדברי ריש לקיש: תנאי היא, דתניא, **רבי יוסי אומר: אף על פי שטיבל בחזרת - מצוה להביא לפניו חזרת וחרוסת ושני תבשילין.**

קושי על החיזוק: ואכתיו, ממאי? דילמא קסבר רבי יוסי מצות אין צריכות כוונה, והאי דבעינן תרי טיבולי - כי היכי דתיהוי היכירא לתינוקות

תירוץ: אם כן מאי מצוה?

שאלה על המשנה: מאי שני תבשילין?

תשובה 1: אמר רב הונא: סילקא וארוזא.

מעשה: רבא הוה מיהדר אסילקא וארוזא, הואיל ונפיק מפומיה דרב הונא.

דיוק מהמעשה: אמר רב אשי: שמע מינה דרב הונא: לית דחייש להא דרבי יוחנן בן

נורי. דתניא, **רבי יוחנן בן נורי אומר: אורז מין דגן הוא, וחייבין על חימוצו כרת, ואדם יוצא**

בו ידי חובתו בפסח.

תשובה 2: חזקיה אמר: אפילו דג וביצה שעליו.

תשובה 3: רב יוסף אמר: צריך שני מיני בשר, אחד זכר לפסח ואחד זכר לחגיגה.

תשובה 4: רבינא אמר: אפילו גרמא ובישולא.

שאלה לגבי ברכות על כרפס ומרור:

- פשיטא, היכא דאיכא שאר ירקות - מברך אשאר ירקות בורא פרי האדמה ואכיל, והדר מברך על אכילת מרור ואכיל.
 - היכא דליכא אלא חסא, מאי?
- תשובה:** אמר רב הונא: מברך מעיקרא אמרור בורא פרי האדמה ואכיל, ולבסוף מברך עליה על אכילת מרור ואכיל.

